

Cardiologie

Vervangen van een pacemaker

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

U krijgt een nieuwe pacemaker. In deze folder staat informatie over deze behandeling. Het kan zijn dat u deze behandeling krijgt terwijl u bent opgenomen op de afdeling Cardiologie. Of u wordt voor de behandeling opgenomen op de afdeling Cardiologie. Dan krijgt u een brief waarin staat wanneer u moet komen en waar u zich moet melden. Ook staat in de brief informatie over eventuele extra onderzoeken en/of informatie over medicijnen.

In het kort

- De behandeling vindt plaats in de hartkatheterisatie-kamer.
- De plek waar de pacemaker zit wordt verdoofd.
- De behandeling duurt ongeveer een half uur.
- Na de behandeling moet u nog 2 uur in het ziekenhuis blijven.
- Na de behandeling mag de wond 3 dagen niet nat worden.
- Problemen? Lees de informatie in deze folder en/of bel met de afdeling Cardiologie.

Waarom krijgt u een nieuwe pacemaker

De pacemakertechnicus heeft uw pacemaker gecontroleerd.

De batterij van uw pacemaker is niet goed meer. Daarom krijgt u een nieuwe pacemaker.

Vorbereiding

- Bent u onder controle bij de trombosedienst? Dan volgt u de instructies die in de bijgevoegde brief staan.
- Een paar dagen voor de behandeling heeft u een belafpraak met de hartfunctielaborant. Zij vertelt u wat er tijdens de behandeling gaat gebeuren.

Dag van de behandeling

- Op de dag van de behandeling mag u 's ochtends een beschuit of een boterham eten en een kopje koffie of thee drinken.
- Op de afgesproken tijd verwachten wij u in Alrijne in Leiderdorp op de afdeling Cardiologie (A3), derde etage, routenummer 340.
- Neem uw medicijnlijst mee naar het ziekenhuis.
- Draag geen sierraden; laat deze thuis. Nagels mogen niet gelakt zijn.
- Vlak voor het onderzoek krijgt u van ons een operatiejasje aan. U kunt uw eigen onderbroek en (schone) sokken aanhouden.
- U krijgt een infuusnaald in uw hand of arm. Zo kunnen wij u medicijnen geven.

De behandeling

De behandeling vindt plaats in de hartkatheterisatiekamer.

Tijdens de behandeling kunt u vragen stellen. En u kunt het ons laten weten als u klachten heeft, als u zich bijvoorbeeld niet lekker voelt.

- U wordt in een rolstoel naar de hartkatheterisatiekamer gebracht. U gaat op de behandeltafel liggen.
- Het operatiejasje wordt weggehaald op de plek waar de pacemaker zit.

- U krijgt plakkers op uw armen en benen om uw hartritme te bewaken tijdens het onderzoek.
- U krijgt een laken tegen de kou.
- U krijgt een operatiemuts op en een mondkapje op. Dit is om ontstekingen (= infectie) te voorkomen.
- De huid waar de pacemaker onder ligt, wordt schoongemaakt met roze vloeistof (chloorhexidine).
- Daarna krijgt u een blauw doek over u heen. Het blauwe doek komt als een tent boven uw hoofd te hangen.
- De cardioloog verdooft de huid waar de pacemaker zit.
- Daarna maakt hij/zij een snee in de huid op de plek waar de pacemaker zit.
- De cardioloog maakt de pacemaker los van de pacemaker-draden. Daarna maakt hij/zij de draden vast aan de nieuwe pacemaker.
- Als de pacemaker is vervangen, maakt de cardioloog de wond dicht. Hij/zij gebruikt hiervoor oplosbaar hecht draad. De wond wordt dicht gelijmd.
- Daarna gaat u in de rolstoel terug naar uw kamer.

Hoe lang duurt de behandeling?

De behandeling duurt meestal een half uur.

Na de behandeling

- Als u terug bent op de verpleegafdeling, hoeft u niet in bed te blijven. U mag (meestal) na 2 uur weer naar huis.
- De verpleegkundige controleert de pacemakerwond.
- De gelijmde wond moet minimaal 3 dagen droog blijven.

Weer thuis

Het is belangrijk dat u erop let hoe het gaat met de wond.

Bel met de polikliniek Cardiologie als:

- het wondgebied rood of dik wordt,
- uw temperatuur hoger is dan 38 °C,
- en/of als u andere klachten heeft die door de behandeling kunnen komen.

Controle van de wond

Wij vragen u om 7-10 dagen na de behandeling een foto van de wond te maken. Stuur deze foto met uw naam en geboortedatum via de mail naar polikliniekcardiologie@alrijne.nl Als wij op de foto iets bijzonders zien, nemen wij contact op met u.

Leefregels

- Na het vervangen van de pacemaker mag de wond minstens 3 dagen niet nat worden.
- Probeer de eerste week de arm aan de kant waar de pacemaker zit, zo weinig mogelijk te gebruiken. Dat is beter voor de genezing van de wond.
- U mag de eerste 3 maanden niet zwemmen.

Problemen (= complicaties)

Een operatie heeft altijd risico's. Problemen waarvan u last kunt krijgen zijn:

Bloeduitstorting

Tijdens de ingreep kan de cardioloog een bloedvatje raken. Dan kan er een blauwe plek ontstaan.

Ontsteking van de wond (= wondinfectie)

Tijdens de ingreep wordt steriel gewerkt. Maar soms kan toch een ontsteking ontstaan.

Bel de polikliniek Cardiologie als:

- de wond ineens pijn doet of meer pijn gaat doen.
- als de wond rood wordt, dik wordt en als er pus uitkomt.

Dan kan de wond ontstoken zijn.

Ook na maanden tot jaren kan de huid blauw of bruin verkleuren, en gespannen en pijnlijk aanvoelen. U moet dat dan melden bij de cardioloog. Dit kan een ontsteking zijn.

Koorts

De eerste dagen na de ingreep kunt u een verhoging krijgen. Hierna moet de temperatuur weer normaal worden.

Wordt uw temperatuur hoger dan 38 graden Celsius? Bel dan meteen met de polikliniek Cardiologie.

Pijn

U kunt medicijnen slikken tegen de pijn. Wij adviseren paracetamol tabletten 3 tot 4 keer per dag 1000 mg.

Heeft u na 3 dagen nog steeds pijn of wordt de pijn erger? Bel dan met de polikliniek Cardiologie of met de verpleegafdeling.

Krijgt u pijn op een andere plek in de borstkas of wordt u kortademig? Bel dan meteen met de polikliniek Cardiologie, telefoonnummer 071 582 8043, of de Eerste Hart Hulp (buiten kantooruren, tel. 071 582 8075).

Extra informatie

Heeft u een afspraak met een specialist of met de tandarts? Vertel dan dat u een pacemaker heeft. Er zijn dan bepaalde onderzoeken of behandelingen die u beter niet kunt laten doen. Of u moet maatregelen nemen om problemen te voorkomen. Vraag dan of de medisch specialist of tandarts belt met de polikliniek Cardiologie.

Tot slot

Wat neemt u mee?

- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw

apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis.

Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.

Meer informatie

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de brochure pacemaker van de Nederlandse Hartstichting. Deze brochure kunt u bestellen of downloaden via de website: www.hartstichting.nl.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neem dan contact op met de polikliniek Cardiologie. Ook als er na de operatie, als u weer thuis bent, iets onduidelijk is, kunt u altijd contact opnemen.

Bereikbaarheid afdeling Cardiologie

Polikliniek Cardiologie

Leiden: routenummer 42

Leiderdorp: routenummer 105

Alphen aan den Rijn: routenummer 50

Telefonische bereikbaarheid (Leiden/Leiderdorp/Alphen aan den Rijn): 071 582 8043

Bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 08.30 - 12.00 uur en van 13.30 - 15.30 uur.

- Verpleegafdeling Cardiologie A3, locatie Leiderdorp (330): 071 582 8076
- Dagbehandeling Cardiologie A3, locatie Leiderdorp (340): 071 582 8076
- Afdeling Hartbewaking (CCU), locatie Leiderdorp (370): 071 582 8075
- Afdeling Eerste Hart Hulp (EHH), locatie Leiderdorp (370): 071 582 8075